

Jeugdtheater Hofplein

PIETJE BELL

Lesbrief groep 7 - klas 2

BESTE DOCENT,

Binnenkort ga je in het Hofpleintheater met jouw klas(sen) naar de voorstelling Pietje Bell gebaseerd op de boeken van schrijver Chris van Abkoude. De voorstelling wordt gespeeld door jonge Hofplein-spelers tussen de 10 en 22 jaar, onder regie van Leander Breen. Samen hebben zij de afgelopen maanden volop gerepeteerd om de voorstelling tot een succes te maken.

Deze lesbrief is geïnspireerd op thema's en spelvormen uit de voorstelling en is bedoeld om het voorstellingsbezoek voor te bereiden. Leerlingen krijgen alvast context, vanuit een fantasievolle combinatie van theatrale en beschouwende opdrachten. Zoek dus vooral nog een moment met je klas om deze uit te voeren! Onze ervaring is dat dit verdiepend werkt en het kijkplezier vergroot.

Het is fijn om genoeg ruimte te hebben voor de opdrachten: neem de kinderen mee naar de speelzaal of schuif in je klaslokaal de tafels en stoelen aan de kant.

Theaterworkshop *Pietje Bell*

Naast deze lesbrief voorafgaand aan de voorstelling, is het ook mogelijk om in de weken na het voorstellingsbezoek een theaterworkshop van een Hofpleindocent op school in te plannen. In deze workshop komen allerlei elementen uit de voorstelling terug. De duur van de workshop is 60 minuten en de kosten hiervan bedragen € 77,50 per uur (excl. reiskosten docent). We hanteren hierbij een minimale afname van 2,0 uur (2 workshops) per dag. Om deze workshop(s) in te plannen, kun je contact opnemen via onderstaande gegevens.

Heel veel plezier bij Pietje Bell en met de lesbrief!

Team Educatie,
Jeugdtheater Hofplein
010 - 754 00 15
educatie@jeugdtheaterhofplein.nl

OPDRACHTEN

De lesbrief bestaat uit vijf delen die samen ongeveer 75 minuten duren:
Deel 1: Iedereen kent Pietje Bell!
Deel 2: Kattenkwaad en boevenstreken
Deel 3: De bende van de Zwarte Hand
Deel 4: Extra! Extra! Pietje staat in de krant
Deel 5: Naar de voorstelling

Benodigde materialen: papier en pen, de krantenkoppen uit de bijlage, een camera of tablet.

Opmerking: pas de opdrachten gerust aan, aan het niveau en de leeftijd van jouw groep.

Onderdeel 1. Iedereen kent Pietje Bell! (ongeveer 15 minuten)

Op de flyer van de voorstelling staat de volgende zin:
“Iedereen in Rotterdam kent Pietje Bell. En iedereen in Rotterdam is dol op Pietje Bell. Bijna iedereen dan...”

<u>Gesprek: ken jij Pietje Bell?</u>
Bespreek kort met de klas:

- Wie kent het verhaal van Pietje Bell?
- Wie kent de boeken?
- Wie heeft de film gezien?
- Wie kan kort vertellen wat er allemaal gebeurt?

OPDRACHTEN

Warming-up: Verboden te lachen

Pietje maakt de mensen graag aan het lachen met zijn streken en iedereen in Rotterdam houdt van Pietje Bell. Behalve de familie Geelman dan, die hem maar een kwajongen vindt waar niets van terechtkomt. De familie Geelman kan niet om Pietje lachen.

In deze warming-up is de helft van de klas 'Pietje' en de andere helft van de klas 'meester Geelman'.

- Zet de groep 'Pietjes' tegenover de groep 'Geelmannen'.
- De 'Geelmannen' moeten een neutraal gezicht trekken en mogen niet lachen.
- De Pietjes moeten ervoor zorgen dat de 'Geelmannen' gaan lachen. Ze mogen alles uitproberen; gekke bekken trekken, gekke dansjes doen.
- Als iemand van de 'Geelmannen' in de lach schiet, moeten ze zich aansluiten bij de 'Pietjes'.
- Na ongeveer 2 minuten kijk je hoeveel 'Geelmannen' er nog over zijn.
- Daarna kan je de oefening nog een keer omkeren.

Praatprikkels: kattenkwaad

Pietje Bell houdt ervan om met zijn vriendengroep kattenkwaad uit te halen. Bespreek kort met de klas:

- Heb jij wel eens kattenkwaad uitgehaald?
- Wat heb je toen gedaan?
- Konden de mensen erom lachen, of juist niet?

OPDRACHTEN

Deel 2: kattenkwaad en boevenstreken (ongeveer 15 minuten)

Kleine streken / grote streken
In de voorstelling zitten ook twee criminelen: Klok en Teun. Zij hebben veel geld gestolen, door het plegen van plofkraken met illegaal vuurwerk uit België. Wanneer is iets onschuldig en wanneer is iets echt crimineel?

Lees de volgende voorbeelden voor aan de klas. Als leerlingen vinden dat 'het mag' dan mogen ze gaan staan. Als leerlingen vinden dat 'het niet mag', blijven ze gewoon zitten. Als leerlingen echt twijfelen, mogen ze op één been gaan staan.

Tussendoor kan je het gesprek aangaan met de leerlingen door verdiepende vragen te stellen, zoals: waarom vind je dit wel of niet mogen? Wanneer is een grap niet meer leuk? Maakt het verschil wie de grap uithaalt en bij wie?

De voorbeelden:
- belletje lellen bij de buren
- nep telefoontjes plegen
- nep telefoontjes plegen naar 112*
- vuurwerk afsteken
- illegaal vuurwerk afsteken
- geld pikken
- geld pikken van boeven
- geld geven aan arme mensen
- gestolen geld geven aan arme mensen

*Benadruk bij dit voorbeeld dat het nep bellen naar 112 een strafbaar feit is en levensgevaarlijk kan zijn (hulpdiensten zijn dan bezig met een grap i.p.v. met echte noodsituaties).

OPDRACHTEN

Deel 3. De bende van de Zwarte Hand (ongeveer 20 minuten)

In de voorstelling vinden Pietje en zijn vrienden (Sproet, Esra, Nouri, Lau, Luca, Mika, Teddy en Broer en Zus) per ongeluk de buit van Klok en Teun. Ze besluiten om het geld te gebruiken voor de arme mensen in Rotterdam. Samen richten zij De Bende van de Zwarte Hand op.

Verdeel de rollen van onderstaande scène en laat de leerlingen de tekst voorlezen:

ESRA: *Wat is er, Pietje?*
PIETJE: *“Weggeven waar je genoeg van hebt.” Dat zei meester Ster toch?*
NOURI: *Dat heeft hij inderdaad gezegd.*
PIETJE: *We moeten dit geld weggeven.*
LAU: *Dit geld is toch helemaal niet van ons? Dan zijn we dieven!*
NOURI: *Dieven van dieven. Een soort Robin Hood.*
LUCA: *Vet.*
MIKA: *Waarom zouden we dit geld weggeven, Pietje?*
PIETJE: *Omdat de stad vol met zorgen zit en daar kunnen wij wat tegen doen.*
BROER: *Ja toch.*
ZUS: *Niet dan.*

Onze eigen bende
Stel je voor dat je samen met je vrienden een grote buit gestolen geld vindt. Waar zou je het aan besteden? Denk eraan: het mag niet iets voor jezelf zijn, het moet juist een goed en groter doel zijn. Denk bijvoorbeeld aan geld voor kinderen in oorlogsgebieden of geld voor een beter klimaat.

- Verdeel de klas in groepjes van vier à vijf leerlingen.
- Geef de groepjes ongeveer 15 minuten om een goed doel te bedenken én een passende bende naam.
- Laat ze op een A4’tje ook een logo bedenken voor hun bende.
- Daarna laat je alle groepjes vertellen wat voor bende zij zijn en welk goed doel ze hebben bedacht.

OPDRACHTEN

Deel 4. Extra! Extra! Pietje staat in de krant! (ongeveer 30 minuten)

In de kranten wordt veel geschreven over Pietje Bell, maar die berichten zijn niet altijd positief. Er wordt ook negatief gesproken over hem, terwijl die berichten lang niet altijd waar zijn.

<u>Krantenkoppen</u>
In de volgende opdracht gaan jullie samen met de klas een krant maken.

- Bekijk met de klas de krantenkoppen uit de bijlage.
- Verdeel de groep in groepjes van vier à vijf leerlingen.
- Geef elk groepje een krantenkop.
- Laat de groepjes bij hun krantenkop een tableau vivant maken. Geef hiervoor maximaal 5 minuten de tijd.
- Laat elk groepje zijn tableau presenteren voor de klas. Maak er een echte foto
- van!
- Laat de klas raden welke krantenkop bij welk tableau hoort.

Een tableau vivant (letterlijk: “levend schilderij”) is een bevroren, stil beeld dat een groep leerlingen samen maakt. Net als op een foto staat iedereen stil en wordt er geen geluid gemaakt. De leerlingen beelden samen één moment uit, met duidelijke gezichten en houdingen. De leerkracht kan de groep 5 tellen geven om klaar te gaan staan. Dus ‘5, 4, 3, 2, 1...Freeze!’

Vervolg opdracht:
Laat nu de groepjes samen een kort artikel schrijven bij de krantenkop, van ongeveer tien zinnen. Laat ze daarin zelf een keuze maken: schrijf je positief of juist negatief over Pietje?

Bijvoorbeeld:
Negatief: Maak je Pietje zwart? Beschuldig je hem van nog meer dingen? Noem je hem een crimineel?

Positief: Verdedig je Pietje? Schrijf je juist over een grapje dat uit de hand liep? Noem je Pietje een grappenmaker, een kwajongen met een goed hart?”

OPDRACHTEN

De krant:
Print de foto's van de tableaus uit en hang ze op in de klas. Hang de artikelen er ook bij. Nu hebben jullie met de klas je eigen krant gemaakt!
* Praatprikkel: Als journalist heb je veel macht in handen. Hoe jij over iemand schrijft kan de mening van heel veel mensen beïnvloeden. Door een bericht kan opeens iedereen tegen je zijn. Hoe noemen we dit tegenwoordig? (cancelen / cancel cultuur). Is cancelen iets goeds of iets slechts?

Deel 5. Naar de voorstelling

Jullie zijn er klaar voor! Nog één laatste vraag om over na te denken, op weg naar het theater:

- Als jij net als Pietje iets goeds wilt doen voor de wereld, wat zou je dan willen doen?

Ga tijdens de voorstelling goed kijken:

- Welke krantenkoppen herken je als momenten in de voorstelling?

TOT SLOT

Hoe ga je naar het theater?

Jullie gaan binnenkort naar het theater. In het theater maken de spelers en het publiek samen een verhaal. De acteurs doen hun best om het publiek mee te nemen in hun wereld. Daarom is het belangrijk dat iedereen zich netjes gedraagt tijdens de voorstelling. Anders raken de spelers, maar ook het publiek afgeleid.

Theaterregels:

- Kom op tijd en zit rustig op je plek (de gehele voorstelling, ga dus van tevoren naar de wc!).
- Luister goed en praat niet tijdens de voorstelling.
- Lach of klap als het moment daar is.
- Zet je telefoon of horloge op stil of laat het thuis.
- Na afloop mag je natuurlijk hard klappen voor de spelers!
- Anders dan in de bioscoop, maar er mag niet gegeten worden in het theater.

Bespreek de theaterregels met de leerlingen. Hoe denken zij dat je je hoort te gedragen in het theater? Nadat jullie dat besproken hebben laat je de leerlingen in kleine groepjes een kort toneelstukje spelen waarin iemand zich niet aan de theaterregels houdt. Bijvoorbeeld: iemand zit te eten in het theater en smakt heel hard. De rest van de klas is de ‘theaterpolitie’ en roept: ‘Stop!’ Bespreekt daarna met elkaar wat er misging. Bespreek samen waarom die regel belangrijk is. TIP: Je kan er natuurlijk ook voor kiezen om een groepje leerlingen een stukje te laten maken waarin het wél goed gaat.

Onderstaand filmpje van de Kunstbalie is een optionele kijktip. Vooral geschikt voor jongere groepen en/of wanneer (een deel van) de groep het niet gewend is om naar het theater te gaan. In dit filmpje worden theaterregels op een speelse manier uitgelegd: Theaterregels_ Kunstbalie

BIJLAGE

Krantenkoppen

- Pietje Bell steekt vuurwerk af en veroorzaakt een brand in Rotterdam, brandweer moet de brand blussen!
- Pietje Bell veroorzaakt gigantisch propjes gevecht in de school; meester Geelman bleek doelwit.
- Heel politieteam ondervraagt vriendengroep Pietje; waar houdt Pietje Bell zich schuil?
- Politie op bezoek bij familie Bell: Pietje Bell is hoofdverdachte in de plofkraken zaak met illegaal vuurwerk.
- Pietje Bell en zijn vrienden maken een circus op straat met enorme files tot gevolg. Hoge hoed van meneer Geelman geruïneerd.
- Pietje Bell en zijn vrienden vangen de grootste boeven van Rotterdam!
- Pietje en vriendengroep ‘s nachts betrapt met een koffer vol met geld. Waar komt dit vandaan?